

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО СТРАХУВАННЯ – СПОЖИВАЧАМ

ПРОЄКТ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НАСУ
ВИПУСК 18

ЕТАП

КЛАСИ СТРАХУВАННЯ

контекст

з 01 січня 2024 року почав діяти новий Закон України “Про страхування”

кого стосується

споживачів страхування - фізичних осіб, які звернулася за отриманням або отримують страхову послугу для задоволення особистих потреб, не пов'язаних з підприємницькою або незалежною професійною діяльністю, а також інших осіб, визначених договором страхування як застраховані особи та/або вигодонабувачі, які є фізичними особами, або інших фізичних осіб, які мають право на отримання страхової виплати

За новим Законом страховики тепер провадять страхування, а страховальники, відповідно, отримують страховий захист за класами страхування, а не за видами, як було до цього. І якщо для споживачів ці зміни більше пов'язані зі зміною термінології, то для страховиків це означає фундаментальне оновлення методології, ліцензування, звітності та обліку.

ЯК ЦЕ ВІДБУВАТИМЕТЬСЯ?

Новий Закон визначає таблицю трансформації звичних видів страхування у класи. Всього класів 23. Для страховиків Регулятор визначив перелік ризиків у межах класів страхування, характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування, а також особливості здійснення діяльності із страхування та укладання договорів за класами страхування. Споживачі отримуватимуть від страховиків інформацію про класи страхування у порядку переддоговірної діяльності, в договорах та інформаційних документах щодо страхових продуктів. Наводимо таблицю трансформації видів у класи страхування:

Види страхування	Класи страхування	
Страховання від нещасних випадків	Страховання від нещасного випадку (у тому числі на випадок виробничої травми та професійного захворювання)	1
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)		
Страховання медичних витрат		
Медичне страхування		
Страховання життя і здоров'я волонтерів на період надання ними волонтерської допомоги		
Страховання життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини		
Особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд)		
Страховання спортсменів вищих категорій		
Страховання фінансової відповідальності, життя і здоров'я тимчасового адміністратора, ліквідатора фінансової установи та працівників центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, які визначені ним для вирішення питань щодо участі держави у капіталізації банку		
Страховання працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України), які беруть участь у наданні психіатричної допомоги, в тому числі здійснюють догляд за особами, які страждають на психічні розлади		
Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті		
Страховання життя і здоров'я фахівців у сфері протимінної діяльності (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на період їхньої участі у виконанні робіт з гуманітарного розмінування		
Авіаційне страхування цивільної авіації		
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)		
Страховання здоров'я на випадок хвороби		
Медичне страхування		
Страховання медичних витрат	Страховання життя і здоров'я волонтерів на період надання ними волонтерської допомоги	
Страховання життя і здоров'я волонтерів на період надання ними волонтерської допомоги		

Особисте страхування медичних і фармацевтичних працівників (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини при виконанні ними службових обов'язків		
Страхування медичних та інших працівників державних і комунальних закладів охорони здоров'я та державних наукових установ (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) на випадок захворювання на інфекційні хвороби, пов'язаного з виконанням ними професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження збудниками інфекційних хвороб		
Страхування життя і здоров'я спеціалістів ветеринарної медицини		
Особисте страхування працівників відомчої (крім тих, які працюють в установах і організаціях, що фінансуються з Державного бюджету України) та сільської пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд)		
Страхування спортсменів вищих категорій		
Страхування фінансової відповідальності, життя і здоров'я тимчасового адміністратора, ліквідатора фінансової установи та працівників центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, які визначені ним для вирішення питань щодо участі держави у капіталізації банку		
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	Страхування наземних транспортних засобів (крім залізничного рухомого складу)	3
Страхування залізничного транспорту	Страхування залізничного рухомого складу	4
Страхування повітряного транспорту	Страхування повітряних суден	5
Авіаційне страхування цивільної авіації		
Страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту)	Страхування водних суден (морських суден, суден внутрішнього плавання та інших самохідних чи несамохідних плавучих споруд)	6
Страхування засобів водного транспорту		

<p>Страховання вантажів та багажу (вантажобагажу)</p>	<p>Страховання майна, що перевозиться (включаючи вантаж, багаж (вантажобагаж))</p>	<p>7</p>
<p>Страховання від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ</p> <p>Страховання тварин (крім тих, що використовуються у цілях сільськогосподарського виробництва) на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків у випадках та згідно з переліком тварин, встановленими Кабінетом Міністрів України</p> <p>Страховання сільськогосподарської продукції</p> <p>Страховання майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ</p> <p>Страховання майнових ризиків за угодою про розподіл продукції у випадках, передбачених Законом України "Про угоди про розподіл продукції"</p> <p>Страховання ліній електропередач та перетворюючого обладнання передавачів електроенергії від пошкодження внаслідок впливу стихійних лих або техногенних катастроф та від протиправних дій третіх осіб</p> <p>Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування</p> <p>Страховання майна, переданого у концесію</p>	<p>Страховання майна від вогню та небезпечного впливу природних явищ</p>	<p>8</p>
<p>Страховання майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України "Про страхування" від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР із наступними змінами)</p> <p>Страховання сільськогосподарської продукції</p> <p>Страховання тварин (крім тих, що використовуються у цілях сільськогосподарського виробництва) на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків у випадках та згідно з переліком тварин, встановленими Кабінетом Міністрів України</p> <p>Страховання майнових ризиків за угодою про розподіл продукції у випадках, передбачених Законом України "Про угоди про розподіл продукції"</p> <p>Страховання майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ</p> <p>Страховання майнових ризиків при промисловій розробці родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України "Про нафту і газ"</p>	<p>Страховання майна від шкоди, заподіяної градом, морозом, іншими подіями (включаючи крадіжку, розбій, грабїж, умисне пошкодження/знищення майна), крім подій, визначених у класі 8</p>	<p>9</p>

Страховання ліній електропередач та перетворюючого обладнання передавачів електроенергії від пошкодження внаслідок впливу стихійних лих або техногенних катастроф та від протиправних дій третіх осіб		
Страховання предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування		
Страховання майна, переданого у концесію		
Страховання цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	Страховання відповідальності, яка виникає внаслідок використання наземного транспортного засобу (у тому числі відповідальності перевізника)	10
Страховання цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів		
Страховання відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів		
Страховання цивільної відповідальності суб'єкта господарювання, що надає послуги із транспортування та/або зберігання транспортних засобів у разі тимчасового затримання транспортних засобів, за шкоду, яка може бути заподіяна транспортному засобу при здійсненні його транспортування та/або зберігання		
Страховання відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів		
Страховання відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	Страховання відповідальності, яка виникає внаслідок використання повітряного судна (у тому числі відповідальності перевізника)	11
Страховання відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів		
Страховання відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів		
Авіаційне страхування цивільної авіації		
Страховання відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	Страховання відповідальності, яка виникає внаслідок використання водного судна (у тому числі відповідальності перевізника)	12
Страховання відповідальності морського судновласника		
Страховання відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів		
Страховання відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та		

<p>навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів</p>		
<p>Страховання відповідальності морського перевізника та виконавця робіт, пов'язаних із обслуговуванням морського транспорту, щодо відшкодування збитків, завданих пасажиром, багажу, пошти, вантажу, іншим користувачам морського транспорту та третім особам</p>		
<p>Страховання відповідальності перед третіми особами (іншої, ніж передбачена пунктами 12-14 статті 6 Закону України "Про страхування" від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР із наступними змінами)</p>	<p>Страховання іншої</p>	<p>13</p>
<p>Страховання цивільно-правової відповідальності арбітражного керуючого за шкоду, яку може бути завдано у зв'язку з виконанням його обов'язків</p>	<p>відповідальності (ніж передбачена</p>	
<p>Авіаційне страхування цивільної авіації</p>	<p>класами 10, 11, 12)</p>	
<p>Страховання відповідальності морського перевізника та виконавця робіт, пов'язаних із обслуговуванням морського транспорту, щодо відшкодування збитків, завданих пасажиром, багажу, пошти, вантажу, іншим користувачам морського транспорту та третім особам</p>		
<p>Страховання цивільної відповідальності суб'єкта господарювання, що надає послуги із транспортування та/або зберігання транспортних засобів у разі тимчасового затримання транспортних засобів, за шкоду, яка може бути заподіяна транспортному засобу при здійсненні його транспортування та/або зберігання</p>		
<p>Страховання цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного та санітарно-епідеміологічного характеру</p>		
<p>Страховання цивільної відповідальності інвестора, в тому числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою</p>		
<p>Страховання відповідальності експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів</p>		
<p>Страховання цивільної відповідальності суб'єктів космічної діяльності</p>		
<p>Страховання відповідальності щодо ризиків, пов'язаних з підготовкою до запуску космічної техніки на космодромі, запуском та експлуатацією її у космічному просторі</p>		
<p>Страховання професійної відповідальності осіб, діяльність яких може заподіяти шкоду третім особам, за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України</p>		
<p>Страховання відповідальності власників собак (за переліком порід, визначених Кабінетом Міністрів України) щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам</p>		
<p>Страховання цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї</p>		

Страховання відповідальності виробників (постачальників) продукції тваринного походження, ветеринарних препаратів, субстанцій за шкоду, заподіяну третім особам		
Страховання цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю або здоров'ю людей під час зберігання та застосування пестицидів і агрохімікатів		
Страховання цивільної відповідальності суб'єкта господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно третім особам унаслідок проведення вибухових робіт		
Страховання цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса		
Страховання цивільної відповідальності суб'єкта господарювання за шкоду, яку може бути заподіяно довкіллю та (або) здоров'ю і майну третіх осіб під час виконання робіт з гуманітарного розмінування		
Страховання фінансової відповідальності, життя і здоров'я тимчасового адміністратора, ліквідатора фінансової установи та працівників центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, які визначені ним для вирішення питань щодо участі держави у капіталізації банку		
Страховання відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків при перевезенні небезпечних вантажів		
Страховання відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за шкоду, заподіяну життю чи здоров'ю туриста або його майну		
Страховання цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту		
Страховання кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)	Страховання кредитів	14
Страховання виданих гарантій (порук) та прийнятих гарантій	Страховання поруки (гарантії)	15
Страховання фінансових ризиків	Страховання інших фінансових ризиків (крім визначених класами 14, 15)	16
Страховання інвестицій		
Страховання ризику невиконання гравцям призів у разі неплатоспроможності та/або банкрутства оператора державних лотерей		
Страховання судових витрат	Страховання судових витрат	17
Страховання медичних витрат	Страховання витрат, пов'язаних з	18
Страховання фінансових ризиків		

	наданням допомоги (асистанс) особам, які потрапили у скрутне становище під час здійснення подорожі	
Страховання життя	Страховання життя (інше, ніж передбачено класами 20, 21, 22, 23)	19
	Страховання життя до шлюбу та до народження дитини	20
	Інвестиційне страхування життя	21
	Безперервне страхування здоров'я	22
	Пенсійне страхування	23

ЧИМ ПЕРЕДБАЧЕНО?

Статтю 4, розділом XV нового Закону України «Про страхування».

ЩО В РЕЗУЛЬТАТІ?

Страховальники продовжуватимуть отримувати звичний страховий захист, але тепер за класами страхування (та ризиками в їх межах), а не за видами страхування. Така трансформація призведе до нового обліку та звітності для страховиків, та надасть їм можливість запропонувати страховальникам нові продукти.